

Pawlusyň galatýalylara haty

Giriş

Galatýa welaýaty Rim imperiýasy-nyň düzümine girýärdi. Bu welaýatyň käbir çäkleri häzirkiki Türkiýäniň çäklerinde ýerleşýärdi.

Pawlus Isa Mesih baradaky Hoş Habary Galatýada wagyz edip, ol ýerde ençeme ýygnaklaryň düýbünü tutýar. Bu ýygnaklaryň agzalarynyň aglaba bölegi ýahudy halkyndan däldi. Pawlus olara Isa Mesihe eýermek üçin Musanyň Kanuny berjaý etmek hökman däl diýip aýdýar. Emma Pawlus Galatýadan gidenden soň, käbir adamlar ýygnaga gelip, ondaky imanlylara Pawlusy galp resullykda aýyplaýarlar. Munuň bilen hem çäklenmän, olara ýahudylaryň dini kanunlaryny we adatlaryny, şol sanda sünetlenmäni hem berjaý etmelidigini öwredýärler. Şonuň üçin-de, galp mugallymlar tarapyndan aldawa salnan adamlary hakyky imana we amallara dolandyrmak üçin, Pawlus bu haty ýazýar. Ol öz hatyny Isa Mesihiniň resuly diýip atlandyrylmaga doly haklydygy baradaky sözler bilen başlaýar. Pawlus özüniň Hudaý tarapyndan resullyga bellendigini, munuň Iýerusalimdäki resullar tarapyndan hem goldanylýandygyny

(1:18 – 2:10) aýdýar. Ol Isa Mesih baradaky Hoş Habary wagyz etmäge, aýratyn hem başga milletlere wagyz etmäge saýlanylandygyny mälim edýär. Pawlus iman edýän adamyň ozal haýsy dine uýandygyna ýa-da haýsy millete degişlidigine garamazdan, Hudaý bilen diňe iman arkaly ýaraşýandygyny aýratyn belleýär. Ol muny tassyklamak üçin, Ybraýymy mysal getirip, şeýle diýýär: «Geliň, Ybraýymy ýada salalyň: „Ybraýym Hudaýa iman etdi we Hudaý ony dogry hasaplady“» (3:6). Şunlukda, Isa Mesihe iman edýänleriň hemmesi Ybraýymyň nesli hasaplanyp biler, sebäbi Hudaý olary iman edýändikleri üçin dogruçyl hasaplaýar. Şeýle-de olaryň ählisi Isa Mesihe degişli bolup, jynsyna, jemgyýetdäki derejesine we milletine garamazdan, bir adam ýalydyr. Şoňa görä-de, mesihiler üçin ýahudylaryň dini kanunlaryny we adatlaryny berjaý etmek zerurlygy ýokdur. Pawlus hatynyň jemleýji bapларында mesihiniň hereketleriniň söýgüden döreyändigini, bu söýginiň hem Isa Mesihe bolan imandan ylhamlanýandygyny aýdyň açyp görkezýär.

Mazmuny

Salamlar we doga-dilegler.....	1:1-10
Pawlusyň resullyk ygtyýarlygy	1:11-2:21
Hudaýyň merhemeti baradaky hoş habar	3:1-4:31

Mesihiniň azatlygy we jogapkärçiligi	5:1–6:10
Jemleme	6:11-18

1-nji bap

¹⁻²Men, resul Pawlus we ýanymdaky doganlarymyň ählisi Galatýadaky imanlylar ýygnagyna şu hat bilen dogaýy salam iberýäris. Meni resullyga ynsanlar däl-de, Isa Mesih we Ony ölümden direlden Ata Hudaý belledi. ³Atamyz Hudaýyň we Rebbimiz Isa Mesihniň merhemeti, parahatlygy, goý, size ýar bolsun. ⁴Atamyz Hudaýyň yradasyna göre, Rebbimiz Isa bizi şu azgyn döwürden halas etmekçi bolup, günälerimiz üçin Özüni gurban etdi. ⁵Oňa ebedilik şan-şöhret bolsun! Omyň!

Hoş Habar ýeke-täkdir

⁶Men Isa Mesihniň merhemeti bilen sizi çaýyran Hudaýdan beýle tiz dänip, başga bir «hoş habary» kabul edişiňize örän haýran galýaryn. ⁷Başga bir Hoş Habar ýokdur. Ýöne käbir adamlar sizi bulaşdyryp, Mesihniň Hoş Habaryny üýtgetjek bolýarlar. ⁸Emma hatda biz ýa-da asmandan inen bir perişde size öň wagyz eden Hoş Habarymyzdan başga bir «hoş habary» wagyz etse, goý, näletli bolsun! ⁹Biziň size ozal aýdanlarymyzy men ýene-de gaýtalaýaryn: kimdir biri size ozal kabul eden Hoş Habaryňyzdan başgasyny wagyz etse, goý, lagnatly bolsun!

Pawlusyň wagyz eden Hoş Habary ynsandan dälidir

¹⁰Şunlukda, men kimiň göwnünden turmakçy bolýaryn: adamlaryňmy ýa-da

Hudaýyň? Eýsem men adamlara ýaranjak bolýarynmy? Eger men adamlara ýaranmakçy bolsadym, onda Mesihniň hyzmatçysy bolmazdym. ¹¹Eý, doganlar, siziň şuny bilmegiňizi isleýärin: meniň wagyz eden Hoş Habarym ynsandan dälidir. ¹²Men ony ynsandan kabul etmedim ýa-da öwrenmedim. Maňa ony Isa Mesihniň hut Özi aýan etdi. ¹³Siz meniň ýahudylaryň dinindekäm ýaşan durmuşym barada eşidensiňiz: men Hudaýyň ýygnaklaryny güýçli yzarlap, olary ýok etmekçidim. ¹⁴Men ýahudy deň-duşlarymyň köpüsinden ýahudylaryň dininde diýseň ilerläpdim. Ata-babalarymyzyň döp-dessurlaryny saklamakda hem juda yhlaslydym. ¹⁵⁻¹⁶Emma Hudaý merhemet edip, meni eneden dogulmankam saýlap çaýyrdy. Ol Hoş Habary keseki milletlere wagyz etmegim üçin, maňa Öz Ogluny aýan etmegi makul bildi. Şonda men hiç kime geňeşmedim ¹⁷ýa-da menden öň resul bolanlary görmek üçin hatda Iýerusalime-de gitmedim. Men Arabystana gidip, soňra ýene Damaska dolandyım.

¹⁸Şondan üç ýyl soň Petrus ^a bilen tanyşmak üçin Iýerusalime gidip, onuňkyda birki hepde boldum. ¹⁹Şonda men ol ýerde Rebbimiz Isanyň inisi Ýakupdan başga resullaryň hiç birini görmedim. ²⁰Size yazýanlarymyň bary hakykatdgy babatda men Hudaýyň önünde güwä geçýärin. ²¹Soňra men Siriýa we Kilikiýa sebitlerine gitdim. ²²Isa Mesihniň Ýahudyýa ýurdundaky ýygnaklary meniň

^a 1:18 *Petrus* – grekçe *Kepas*, bu Petrusyň beýleki ady.

hut özüm bilen tanyş dældiler. ²³Olar men barada: «Birwagt bizi yzarlap, ýok etmekçi bolan imanyny indi özi wagyz edýär» diýen habary eşidipdiler. ²⁴Olar Hudaýyň meni özgerdenini görüp, Ony şöhratlandyrdylar.

2-nji bab

Pawlusyň Iýerusalime ikinji sapary

¹Men on dört ýyldan Barnap bilen ýe-ne-de Iýerusalime gitdim. Bu gezek biziň bilen Titus-da gitdi. ²Meni ol ýere Rebbiň ylhamy alyp bardy. Iýerusalimdäki ýygnaklaryň ýolbaşçylary bilen aýratyn duşuşyp, olara keseki milletlere wagyz edýän Hoş Habarymy beýan etdim. Men muny öňki-soňky edenlerimiň bary puja çykaýmasyn diýip etdim. ³Olar bolsa ýanymdaky Titusy, hatda onuň grekdigine-de garamazdan, ony süňnetlenmäge mejbur etmediler. ⁴Süňnetlenme meselesi käbir dogansumaklar zerarly ýüze çykydy. Olar bizi gul etmek üçin, aramyzda ogrynça sümlüp, Isa Mesih arkaly alan azatlygymyzy gizlinlikde aňtadylar. ⁵Emma Hoş Habaryň hakykaty siziň bilen galsyn diýip, biz bu dogansumaklara bir pursat-da eglişik etmedik.

⁶Ýygnagyň ýolbaşçylary meniň wagyz edýän Hoş Habaryma hiç zat goşmadylar. (Olar kim bolsalar-da, maňa parhy ýok, sebäbi Hudaý adamyň daş keşbine garamaýar!) ⁷Ýygnagyň ýolbaşçylary Hoş Habary ýahudylara wagyz etmekligiň Petrusa berlişi ýaly, maňa-da ýahudy dällere wagyz etmekligiň berlendigini gördüler. ⁸Olar ýahudylara resullyk etmäge Petrusy bellän Hudaýyň meni-de ýahudy dällere resullyk etmäge belländigine, ⁹maňa merhemet berlendigine göz yetirdiler. Onsoň ýygnagyň diregleri hasaplanýan Ýakup, Petrus we Ýohanna

dagy maňa we Barnaba doganlygyň nyşany hökmünde ellerini uzatdylar. Men Barnap bilen ýahudy dälleriň arasyna, olar hem ýahudylaryň arasyna gitmeli diýip, özara ylalaşdyk. ¹⁰Ýöne olar mätäçlik çekýän doganlary ýatdan çykarman, olara kömek etmegimizi haýyş etdiler. Men hem muny berjaý etmek üçin elimde baryny gaýgyrmadym.

Pawlus Antakiýada Petrusyň ýalňyşyny düzedýär

¹¹Petrus Antiýoha gelende, onuň goýberen ýalňyşyny aç-açan ýüzüne aýdyp, oňa garşy çykdy. ¹²Petrus Ýakubyň iberen adamlary gelmezden ozal, keseki milletler bilen bir saçak başynda ýip-içýärdi. Emma şol adamlar gelende, Petrus süňnet edilmegi ündeýänlerden gorkup, keseki milletlerden çetleşip, olar bilen gatnaşygy kesdi. ¹³Onuň bilen birlikde beýleki ýahudylar hem ikiýüzlülige ýüz urdular, hatda Barnap hem olaryň ikiýüzlüliginden ýaňa dogry ýoldan azaşdy. ¹⁴Men olaryň edýän hereketleriniň Hoş Habaryň hakykatyna laýyk dældigini gördüm. Şonda men hemmeleriň önünde Petrusyň ýüzüne gelip, şeýle diýdim: «Sen ýahudy bolsaňda, ýahudylar ýaly ýaşamaýarsyň. Sen başga milletler ýaly ýaşaýarsyň. Onsoň sen näme üçin başga milletleri ýahudylar ýaly ýaşamaga mejbur edýärsiň? ¹⁵Biz aslymyz boýunça ýahudydyrys, günäli saýylyan keseki milletlerden dældiris. ¹⁶Adam Mukaddes Kanuny berjaý etmek arkaly däl-de, diňe Isa Mesihe bolan imany arkaly aklanýandyr. Muny hatda biz hem bilýäris. Şoňa görä-de, biz Mukaddes Kanuny berjaý etmek arkaly däl-de, Isa Mesihe bolan imanymyz arkaly aklanmak üçin, Oňa iman etdik. Çünki Mukaddes Kanuny berjaý etmek

arkaly hiç kim aklanýan däl. ¹⁷Mukaddes Kanun bizi, ýagny Mesih arkaly aklanmakçy bolýanlary hem günäli çykarýar. Onda Mesih günäniň gullukçysy bolýarmy? Ýok, bu düýbünden beýle däl! ¹⁸Men kanunçylyk binasyny ýyk-dym. Indi ony gaýtadan dikeltsem, onda kanuny bozýandygymy özüm tassyklaýaryn. ¹⁹Mukaddes Kanunyň özi meni ölüme höküm etdi. Şoňa görä-de, men Mukaddes Kanun üçin öli bolup, indi onuň gözegçiliginde däl. Men indi Hudaý üçin ýaşýandyryn. Men Mesih bilen haça çüýlendim: ²⁰indi men däl-de, mendäki Mesih ýaşýandyr. Bedendäki ýaşýşym bolsa Hudaýyň Ogluna ^a bolan imanym arkalydyr. Ol meni söýüp, Özüni meniň üçin gurban etdi. ²¹Men Hudaýyň merhemetini inkär etmeýärim. Çünki Mukaddes Kanuny berjaý etmek arkaly aklanyp bolýan bolsady, onda Mesihniň ölümi biderek bolardy».

3-nji bap

Kanunçylyga dolanmaň!

¹Eý, akmak galatýalylar! Siziň gözüňizi kim baglady? Men size Hoş Habary wagyz edenimde, haça çüýlenen Isa Mesih hut öz gözüňiz bilen görýän ýalydyňyz ahyryn! ²Men sizden diňe bir zady soramakçy: siz Mukaddes Ruhy Kanuny berjaý edip aldyňyzmy? Elbetde, ýok! Siz Mukaddes Ruhy eşiden Hoş Habaryňyza iman edeniz üçin aldyňyz. ³Siz Mukaddes Ruh bilen başlap, indi-de öz ynsan güýjüňiz bilen kâmil

boljak bolýaňyzmy? Eýsem siz şeýle akmakmy?! ⁴Eýsem başdan geçirenleriňiziň bary biderek bolaýdymyka? Wah, elbetde biderek däl! ⁵Hudaý size Öz Ruhuny berip, araňyzda köp gudratlary görkezdi. Ol bulary Mukaddes Kanuny berjaý edeniz üçin däl-de, Hoş Habary eşidip, oňa ynanandygyny üçin etdi.

Hudaý iman edenleri ýalkaýar

⁶Geliň, Ybraýymy ýada salalyň: «Ybraýym Hudaýa iman etdi we Hudaý ony dogry hasaplady». ⁷Şoňa görä-de, şuny bilip goýuň: iman edenler Ybraýymyň hakyky neslidir. ⁸Hudaý Ybraýyma: «Ähli milletler sen arkaly ýalkanar» diýip, oňa ilkibaşda buşlapdy. Mukaddes Ýazgylaryň şu sözleri Hudaýyň milletleri imanlaryna görä aklajakdygyny owaldan habar beripdi. ⁹Şunlukda, iman edýän her kes iman guly bolan Ybraýym bilen bile ýalkanýandyr. ¹⁰Emma Mukaddes Kanuny doly berjaý etmelidir öýdüp, oňa daýanýanlar nälet astyndadyr. Çünki: «Bu Kanun kitabyny doly ýerine ýetirmedik adama, goý, nälet bolsun!» diýip ýazylgydyr. ¹¹Hudaýyň huzurynda hiç kim Mukaddes Kanun arkaly aklanyp bilýän däl. Bu mese-mälim zat, sebäbi «dogruçyl iman arkaly ýaşar» diýip ýazylgydyr. ¹²Mukaddes Kanuny berjaý etmek bolsa imana bagly däl. Emma «ony berjaý edýän adam aman galar». ¹³Mesih Kanunyň yglan eden näletini Öz üstüne alyp, bizi şol näletden halas etdi. Çünki Töwratda: «agaçdan asylan her kes näletlendir» diýip ýazylgydyr.

^a **2:20 Hudaýyň Ogly** – Köne Ähtde bu at patyşalar üçin ulanylýardy. Täze Ähtde bolsa bu at Hudaý tarapyndan saýlanyp-seçilen diýmegi aňladýar. Sözlüğe seret.

3:6 Gçk 15:6. **3:8** Gçk 12:3; 18:18; 22:18. **3:10** Kan 27:26. **3:11** Hab 2:4.
3:12 Lew 18:5. **3:13** Kan 21:23.

¹⁴Hawa, Isa Mesih bularyň baryny Ybraýyma berlen ýalkanyşyň Özi arkaly başga milletlere hem ýaýramagy üçin, iman arkaly wada berlen Mukaddes Ruhly alyp bilmegimiz üçin etdi.

Rebbiň Ybraýyma beren wadasy

¹⁵Eý, doganlar! Men gündelik durmuşdan bir mysal getireýin: ynsanlaryň özara ylalaşyp baglaşan ähtini hiç kim bozup-da, oňa zat goşup-da bilmeýär. ¹⁶Hudaý Ybraýym bilen äht baglaşdy. Ol bu ähti berjây etjekdigi barada Ybraýyma we onuň nesline wada berdi. Mukaddes Ýazgylarda «seniň nesil-leriňe» diýip köpçülik barada däl-de, «seniň hut öz nesliňe» diýip, ýeke-täk Biri barada wada berlendir. Bu hem Isa Mesihdir. ¹⁷Şeýlelikde, men size şuny aýtmakçy: dört ýüz otuz ýyl geçenden soň berlen Mukaddes Kanun bu ähti bozup-da, Hudaýyň wadasyny ýatryyp-da bilýän däldir. ¹⁸Miras kanun boýunça däl-de, wada boýunça berilýändir. Hudaý bu mirasy Ybraýyma peşgeş berdi. Çünki Hudaý oňa wada beripdi.

Mukaddes Kanunyň maksady

¹⁹Onda Mukaddes Kanun nämä gerek boldy? Ol günäniň nämedigini görkezmek üçin goşmaça berlipdi. Kanun Hudaýyň wadasy we Ybraýymyň nesli bolan Mesih gelýänçä hereket etdi. Bu Kanun perişdeler arkaly töwellaçy Musanyň gatnaşmagynda berlipdi. ²⁰Ýeke-täk biriniň bolan ýerinde bolsa töwellaçy gerek bolmaýar. Hudaý hem ýeke-täk bolany üçin, wadasyny töwellaçy arkaly däl-de, gönüden-göni beripdi. ²¹Diýmek, Mukaddes Kanun Hudaýyň wadasyna garşy çykýar-da?!

Elbetde, ýok! Ýöne Kanun bize ýaşayyş berip bilmeýär ahyryn. Muňa görä, ol arkaly dogrulygy-da gazanyp bilmeýäris. ²²Emma Mukaddes Ýazgylaryň yglan etmegine görä, biziň ählimiz günäniň tussaglarydyrys. Hudaý bolsa bize wada beren peşgeşini Isa Mesihe iman edýänimiz üçin berýär. ²³Biz Isa Mesihe iman etmezden öň Mukaddes Kanunyň guludyk, gelejekki iman aýan bolýança, bu Kanunyň tussagydyk. ²⁴Şunlukda, biz iman arkaly aklanyp biler ýaly, Mukaddes Kanun Mesih gelýänçä, biziň terbiýeçimiz boldy. ²⁵Biz indi Isa Mesihe iman edýäris. Şonuň üçin-de, biz mundan beýläk Kanunyň gözgeçiliginde däldiris.

Siz Hudaýyň mirasdüşerisiňiz

²⁶Siziň baryňyz Isa Mesihe degişli bolup, Oňa bolan imanyňyz arkaly Hudaýyň perzentlerisiňiz. ²⁷Çünki suwa çümdüriliş arkaly Isa Mesih bilen birigen siziň baryňyz indi Oňa beslenensiňiz. ²⁸Indi ýahudy däl bilen ýahudynyň, gul bilen erkin adamyň, erkek bilen aýalyň arasynda hiç bir parh ýokdur. Isa Mesih Mesihe degişli bolanyňyz üçin, indi baryňyz birsiňiz. ²⁹Eger siz Mesihe degişli bolsaňyz, onda Ybraýymyň neslisiňiz we berlen wada görä mirasdüşerisiňiz.

4-nji bab

¹Men size şuny hem aýdaýyn: mirasdüşer tutuş mülküň hojaýyny bolsa-da, çagalýk döwründe guldand hiç tapawudy ýokdur. ²Ol atasynyň bellän wagtyna çenli dolandyryjynyň we ynamdar adamlaryň gözgeçiliginde bolýandyr. ³Biz hem çağa ýaly bolanymyzda, bu

dünýäniň esasy ýörelgeleriniň guludyk. ⁴Emma bellenilen wagt ýetip gelende, Hudaý Öz Ogluny iberdi. Ol aýaldan doglup, Mukaddes Kanuna laýyklykda ýaşady. ⁵Bularyň bary Mukaddes Kanunyň guly bolup ýaşayanlaryň azat bolmagy üçin, biziň-de ogullygyň ähli hukuklaryny alyp bilmegimiz üçin edildi. ⁶Siz ogullyga kabul edileniňiz üçin, Hudaý Özünü «Abba! ^a, Atam!» diýip çagyran Oglunyň Ruhuny biziň ýüreklerimize ^b iberdi. ⁷Şunlukda, siz indi gul däl-de, Hudaýyň ogullarysyz. Ogul bolanyňyz üçin, Hudaý sizi Özünüň mirasdüşeri edýändir ^c.

Pawlus galatýalylyry gaýgy-alada edýär

⁸Siz öň Hudaýy tanamaýardyňyz. Şol döwürde siz galp hudaýlaryň guludyňyz. ⁹Indi bolsa siz Hudaýy tanaýarsyňyz, dogrusy, Hudaý tarapyndan tanalýansyňyz. Şundan soň siz nädip şol ejiz we ýaramaz ýörelgelere dolanýarsyňyz?! Ýa-da gaýtadan olaryň guly bolmak isleýärsiňizmi? ¹⁰Siz dini baýramlara: mukaddes günlere, Täze Aý baýramlaryna, pasyl baýramlaryna we ýyllara üns berýärsiňiz ahyrin! ¹¹Men siz babatda uly alada galýaryn. Eýsem meniň zähmetim biderek bolaýarmyka? ¹²Eý, doganlarym, ýalbarýaryn: men ýaly boluň! Sebäbi men hem siz ýaly bolandyryn. Siz maňa hiç nähaklyk etmediňiz. ¹³Men size ilkiňde Hoş Habary syrkaýkam wagyz edendigim

ýadyňyzdadyr. ¹⁴Şonda ýarawsyzlygym sizi kyn ýagdaýa salsa-da, siz maňa äsgermezçilik etmändiňiz ^d, meni ret etmändiňiz. Tersine, meni Hudaýyň perişdesi ýaly, Isa Mesihni hut Özi ýaly kabul edipdiňiz. ¹⁵Indi ol şatlygyňyza näme boldy? Meniň özüm diri şaýat ahyrin: siz elniňizden gelse, öz gözüňizi hem oýup, maňa berjekdiňiz-ä! ¹⁶Eýsem, men size hakykaty aýdýanlygym üçin, indi duşmanyňyza öwrüläýdimmi?

¹⁷Käbir dogansumaklar betpällerine eýerip, sizi bizden aýryp, öz taraplaryna çekmäge jan edýärler. Olar diňe özleri babatda yhlasly bolmagyňyzy isleýärler. ¹⁸Ýagşylyk üçin diňe men ýanyňyzdakam däl, eýsem hemişe yhlasly bolmak ýagşydyr. ¹⁹Eý, eziz balalarym! Siz tä Isa Mesihni häsiýetlerine doly eýe bolýançaňyz, men ýene-de siziň üçin dogurma burgularyny çekýän ýaly bolýaryn. ²⁰Wah, edil şu wagt siziň ýanyňyzda bolup, äheňimi üýtgetsedim! Sebäbi men sizi şeýle alada edýärim!

Hajar we Sara

²¹Eý, Mukaddes Kanuna görä ýaşamakçy bolýanlar! Men şuny soramakçy: eýsem siz Töwratda ýazylany bilmeýäňizmi? ²²Töwratda Ybraýymyň iki oglunyň bolandygy barada ýazylygydyr. Olaryň biri gyrnak aýalyndan, beýlekisi bolsa azat aýalyndandy. ²³Gyrnakdan oglunyň bolmagy adaty bir zatdy. Emma azat aýalyndan bolan ogly berlen wada görä doglupdy.

^a 4:6 *Abba* – arameýçe bu söz *Atam* diýmegi aňladýar.

^b 4:6 *Biziň ýüreklerimize* – käbir golýazmalarda *siziň ýürekleriňize*.

^c 4:7 *Hudaý... edýändir* – bu jümle käbir golýazmalarda *siz Isa Mesih arkaly Hudaýyň mirasdüşerisiňiz* diýip düş gelýär.

^d 4:14 *Şonda ýarawsyzlygym... äsgermezçilik etmändiňiz* – bu jümle käbir golýazmalarda *Şonda siz bedendäki synagymy äsgermezçilik etmändiňiz* diýip düş gelýär.

²⁴Bu ýerde meňzetme bardyr. Iki aýal iki ähtiň nyşanydyr. Bir äht Sinaý dagynda edilip, Hajara meňzeýär. Sebäbi ol gul çagalary dünýä indirýär. ²⁵Hajar Arabystandaky Sinaý dagyny aňladyp, häzirki Iýerusalime hem meňzeýär. Sebäbi ol çagalary bilen gulçulykdadyr. ²⁶Emma göklerdeki Iýerusalim azatdyr. Ol biziň enemizdir. ²⁷Mukaddes Ýazgylarda:

«Şatlan, eý, çağa dogmadyk
önelgesiz,
burguda bolmadyk,
begençden aýdym aýt!
Çünki öň terk edilen aýalyň
ogullary
ärli aýalyň ogullaryndan köp
bolar» – diýip ýazylygydyr.

²⁸Eý, doganlarym, indi siz Yshak ýaly wada görä doglan ogullarsyňyz. ²⁹Ten boýunça doglan ogul Hudaýyň Ruhunyň güýji arkaly doglan ogly yzarlap, oňa azar beripdi. Häzir hem şeýledir. ³⁰Emma Mukaddes Ýazgylar näme diýýär? «Gyrnagy ogly bilen bile çykaryp kow. Gyrnagyň ogly azat aýaldan doglan ogul bilen mirasy paýlaşmaz». ³¹Şunlukda, eý, doganlarym, biz gyrnagyň çagalary däl-de, azat aýalyň çagalarydyrys.

5-nji bab

Mukaddes Kanun arkaly aklanjak bolmaň!

¹Isa Mesih bizi azat etmek üçin boşatdy. Şonuň üçin-de berk duruň ^a, gulçulyk boýuntyrygyny gaýtadan saldyрмаň. ²Gulak goýuň! Ine, men, Pawlus, size

şuny diýýärim: eger siz özüňizi sünnetletmäge ýol berseňiz, onda Mesihni edenleri siziň üçin kör köpükdir. ³Özüni sünnetletmäge ýol beren her bir adama men ýene-de bir gezek şuny mälim edýärim: ol tutuş Mukaddes Kanuny berjaý etmäge borçludyr. ⁴Eý, özüni Mukaddes Kanun arkaly aklamakçy bolýanlar! Siz Mesihden aýryldyňyz, Hudaýyň merhemetinden mahrum bolduňyz. ⁵Biz bolsa Mukaddes Ruha daýanyň, umyt baglaýan aklanmamyzda iman bilen garaşandyrys. ⁶Çünki Isa Mesihe degişli bolanlaryň arasynda ne sünnetliligiň, ne-de sünnetsizligiň ähmiýeti bardyr. Diňe söýgä daýanyan iman ähmiýetlidir.

⁷Siz şeýle oňat gadam urýardyňyz ahyryn. Sizi hakykata ynandyrmajak bolup, kim siziň gadamyňyza badak saldy? ⁸Sizi bu ynandyрма çagyryan Hudaýdan däldir! ⁹Ujypsyz hamyrmaýa tutuş hamyry turşadýandyr. ¹⁰Siziň başgaça pikir etmejekdigiňiz babatda Reb meni ynandyryar. Siziň pikiriňizi bulaşdyryan kim bolsa bolubersin, ol öz jezasyňy çeker. ¹¹Eý, doganlarym! Eger men heniz-de sünnetlenilmäni wagyz edýän bolsam, onda men näme üçin yzarlanýarkam?! Eger dogrudan-da şeýle bolýan bolsa, onda Isanyň haçy babatdaky wagzym büdreme daşy bolmazdy. ¹²Sizi bulaşdyryan adamlar, goý, öz-özlerini düýbünden agta edäýsin!

Mukaddes Ruha laýyklykda ýasaň!

¹³Eý, doganlarym! Siz azat bolmaga çagyrylansyňyz. Ýöne bu azatlygyňyza

^a **5:1 Isa Mesih... duruň** – bu jümle käbir golýazmalarda *Isa Mesihni bize beren azatlygynda duruň* diýip duş gelýär.

ynsan höwesleriňizi kanagatlandyrmak üçin ulanmaň. Gaýtam, birek-birege söýgi bilen hyzmat ediň. ¹⁴Çünki tutuş Mukaddes Kanun: «Ýakynyňy özüňi söýüşüň ýaly söý» diýen bir buýrukda jemlenendir. ¹⁵Ägä boluň! Çünki siz biri-biriňizi «çeýnemegi», «ýuwutmagy» bes etmeseňiz, biri-biriňizi ýok edersiniňiz. ¹⁶Size şuny aýdasym gelýär: Mukaddes Ruhňuň ýörelgesinden ýöräň. Şonda siz ynsan höweslerine eýermersiňiz. ¹⁷Çünki ynsan höwesleri Mukaddes Ruha garşydyr; Mukaddes Ruh hem ynsan höweslerine garşydyr. Olar biri-biri bilen hiç oňuşmaýarlar. Şonuň üçin-de, siz öz islän zadyňyzy edip bilmeýärsiniňiz. ¹⁸Emma siz Mukaddes Ruha eýerýän bolsaňyz, Kanuna görä ýaşamaga borçly dälisiniňiz.

¹⁹Ynsan höwesleriniň netijesi bellidir. Olar zynahorlyk, haramlyk we azgynlykdyr; ²⁰butparazlyk we dogajadygöýlikdir; ýigrenç, agzalalyk, görüplik, gahar, bäsdeşlik, jedel, bölünişik ²¹we bahyllyk; serhoşlyk ^a, azgynlyk meýlisleri we şuna meňzeş zatlardyr. Men size öň duýduryşym ýaly, ýene-de bir gezek duýduryşym: kimde-kim şular ýaly ýaşayan bolsa, Hudaýyň Şalygyny miras almaz.

²²Mukaddes Ruhňuň miweleri bolsa şulardyr: söýgi, şatlyk, parahatlyk, sabarlylyk, mähribanlyk, ýagşylyk, sadyklyk, ²³ýumşaklyk, özüne erk edip bilmeklik. Bu zatlara garşy çykýan kanun ýokdur. ²⁴Isa Mesihe degişli bolanlar öz ynsan höweslerini we joşgunlaryny haça çüýländigirler. ²⁵Mukaddes Ruh bize täze ýaşayş berýär. Şoňa görä-de, geliň

Oňa eýereliň. ²⁶Şöhratparaz bolmalyň, biri-birimizi gaharlandyrmalyň, biri-birimize görüplik etmeliň.

6-njy bab

Biri-biriňize ýardam beriň

¹Şunlukda, eý, doganlar, eger kimdir biri günäniň toruna düşen bolsa, siz, ýagny Ruha görä ýaşayanlar, ony ýumşaklyk bilen dogry ýola getiriň. Emma synaga düşmez ýaly, özüňize-de gözegçilik ediň. ²Biri-biriňize hemaýatkär boluň. Şeýle etseňiz, Mesihiň kanunyny berjaý etdiňiz bolar. ³Emma kimdir biri hiç bolup-da, özüne nämeditin öýtse, ol özüni aldaýandyr. ⁴⁻⁵Her kim öz edýän hereketlerini derňesin. Her kes özüne düşen ýüki özi götersin. Şonda ol özüni başgalar bilen deňeşdirmezden, özüne guwanyp biler. ⁶Şunlukda, söz arkaly öwüt alýan adam oňa öwüt berýän bilen ähli ýagşy zatlaryny paýlaşsyn. ⁷Öz-özüňizi aldamaň: Hudaý Özüni ýaňsýladýan dälidir. Adam näme ekse, şony hem orýandyr. ⁸Öz höweslerini kanagatlandyrmak isleýän özüni weýran eder. Emma Mukaddes Ruhy kanagatlandyrmak isleýän baky ýaşayşy alar. ⁹Ýagşylyk etmekde ýadamalyň. Eger ruhdan düşmesek, öz wagtynda orarys. ¹⁰Şoňa görä-de, heniz wagtymyz barka, hemmelere, aýratyn-da imandaky doganlarymyza ýagşylyk edeliň.

Sünnetlilik däl-de, täze ýaradylyş wajypdyr

¹¹Ine, size öz elimiň şeýle uly harplar bilen ýazýanyny görüň!

^a 5:21 Käbir golýazmalarda *ganhorlyk* diýen söz hem bar.

¹²Tende oňat görnesi gelýänler sizi sünnetlenmäge mejbur edýärler. Olar Mesihiň haçy sebäpli yzarlanmakdan gorkup şeýle edýärler. ¹³Emma sünnetlenmäniň tarapdarlarynyň özleri-de Mukaddes Kanuny berjaý edýän däl-dir. Olar siziň sünnetlidigiňiz babatda magtanmak üçin, sizi sünnetletjek bolýarlar. ¹⁴Men bolsa Rebbimiz Isa Mesihiň haçyndan başga zat babatda asla magtanasym gelmeýär. Şu haç arkaly men bu dünýä üçin, bu dünýä-de meniň üçin ölüdir. ¹⁵Çünki

ne sünnetliligiň ^a, ne-de sünnetsizligiň ähmiýeti bardyr. Diňe täze ýaradylyş ähmiýetlidir. ¹⁶Hudaýyň Ýsraýyl halkyna, ýagny şu düzgüni berjaý edýänleriň baryna parahatlyk bilen merhemet ýar bolsun!

¹⁷Mundan beýläk hiç kim maňa şu zatlar babatda azar bermesin! Sebäbi meniň bedenimde Isa Mesihe degişli-digimi görkezýän ýara yzlary bardyr.

¹⁸Eý, doganlarym! Goý, Rebbimiz Isa Mesihiň merhemeti size ýar bolsun. Omyň!

^a **6:15 Çünki ne sünnetliligiň** – käbir golýazmalarda *Çünki Isa Mesihe degişli bolanlaryň arasynda ne sünnetliligiň.*